

Kuntalaisaloite - Tarvitsemme Kemiin oman eläinlääkäriin

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 264
449/00.01.03/2023

Valmistelu

ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Kuntalaisaloite.fi – palveluun on 16.8.2023 luotu seuraava aloite.

”Kemin kaupungista puuttuu eläinlääkäri ja sitä myöten eläinlääkäripalvelut. On kohtuutonta ja asettaa myös kansalaiset eriarvoiseen asemaan jos eläinlääkärillä käyntiä varten sinulla on oltava ajokortti ja auto. Tai tarpeeksi rahaa ajaa taksilla naapurikuntiin. Kotieläimet ovat myös ikäihmisille ilo sekä hyvää seuraa ja eläinlääkäriin puute rajoittaa myös heidän mahdollisuuksiaan pitää eläimiä. Tällä hetkellä avunsaanti on epävarmaa, eikä voi tietää minne asti on lähdettävä. Akuuteissa tapauksissa apu voi ollakin liian kaukana”.

Lausunto ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö:

Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) annettiin 12.06.2009. Valtioneuvosto päätti 6.6.2013, että Kemin ja Tornion kaupunkien sekä Keminmaan, Simon ja Tervolan kuntien tulee muodostaa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue edellä mainitussa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Kemin, Tornion, Keminmaan, Simon ja Tervolan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2014 ja vastuukuntana toimii Tornion kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen muodostamisen yhteydessä Kemin kaupungin ja muiden kuntien (Keminmaa, Simo ja Tervola) eläinlääkärit, samoin kuin terveystarkastajat, siirtyivät yhteistoiminta-alueelle Tornion kaupungin työntekijöiksi.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta vastaa Tornion kaupungin ympäristöterveys- ja joukkoliikenneviranomaisen nimeltä ”Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto”.

Yhteistoiminta-alueen eläinlääkintähuollon kustannukset jakaantuvat kuntien kesken seuraavasti: Simo 10,72%; Keminmaa 11,27%; Kemi 14,72 %; Tervola 20,36% ja Tornio 42,93%.

Tornion kaupungin Internet-sivujen (28.8.2023) mukaan yhteistoiminta-alueen eläinlääkäreiden toimipisteet (vastaanotot) sijaitsevat tällä hetkellä Torniossa, Tervolassa ja Simossa. Häätäpäivystys kiireellisissä tapauksissa on vuorotellen myös edellä mainituissa toimipisteissä.

LAB-ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan koulutusohjelmassa vuonna 2021 tehtyissä opinnäytetyöissä nimeltä ”Lemmikkien merkitys psyykkiseen hyvinvointiin”, todetaan mm. että: ”Lemmikeillä on monenlaisia vaikutuksia omistajiensa hyvinvointiin. Ne tuovat elämään säännöllisyyttä ja rutiinia, sekä rytmittävät päivän kulun tietynlaiseksi. Säännöllisyys ja rutiini ovat osa hyvinvointia ja lemmikkien kanssa elämä asettuu sille suunniteltuun rytmiin lähes automaationa”. Opinnäytetyön mukaan ”Moni kokee lemmikkien antavan merkityksen elämälle ja syyn huolehtia itsestään”.

Opinnäytetyön mukaan ”Lemmikkien seura myös vähentää yksinäisyyttä ja luo rutiinia omistajansa arkeen. Vähentämällä yksinäisyyttä voi lemmikki toimia kantavana voimavarana omistajansa psyykkiselle hyvinvoinnille luomalla tasapainoa ja sosiaalista kanssakäymistä”.

Itä-Suomen yliopiston liikunta- ja urheilulääketieteen laitoksella vuonna 2020 tehdyn ”Koiran omistamisen vaikutus omistajan fyysiseen aktiivisuuteen ja hyvinvointiin” – nimisessä Pro Gradu-tutkielmassa puolestaan todetaan, että ”Koiran omistaminen vaikuttaa positiivisesti omistajan fyysiseen aktiivisuuteen ja hyvinvointiin. Koiranomistajat olivat fyysisesti aktiivisempia kuin väestöntutkimusten mukaan suomalainen aikuisväestö, ja heidän kokemansa kestävyys- ja lihaskuntotasonsa oli parempi”. Lisäksi tutkimuksessa ilmeni, että koiran omistaminen lisäsi koiranomistajan sosiaalisuutta ja vuorovaikutusta koiran kanssa liikkussa”.

Kemissä ei ole tällä hetkellä tarjolla lainkaan eläinlääkärin palveluja.

Eläinlääkärin puuttuminen Kemistä on monesti esille tullut asia pieneläinten, varsinkin koirien ja kissojen, omistajien keskuudessa. Eläinlääkintäpalvelua tarvitsevat koirista lemmikkikoirat, mutta myös palvelukoirat, opaskoirat ja metsästyskoirat.

Vallitseva tilanne on, kuten aloitteessa tuodaan esille, autottomille ihmisille erittäin huono, koska eläinlääkäriin meno edellyttää matkustamista naapurikuntiin. Tilanne ei ole myöskään sairaan eläimen kannalta hyvä, jos palvelupiste on etäällä, pitkän automatkan päässä.

Kunnan tehtävä on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Eläinlääkärin saaminen Kemin kaupunkiin tukisi tätä tavoitetta, sillä lemmikit ovat perheenjäseniä, kumppaneita ja oleellinen osa ihmisten elämää, joilla on edellä mainittujen tutkimusten mukaan positiivinen vaikutus ihmisten terveyteen sekä henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin.

Eläinlääkäripalveluiden saaminen Kemiin antaisi kotieläimen ottoa harkitsevalle tietoisuuden siitä, että eläinlääkintäpalvelua on saatavissa myös kotikaupungissamme, eikä kotieläimen otto estyisi ainakaan eläinlääkäripalvelun puuttumiseen.

Koska Kemin kaupunki ei voi vaikuttaa yksityisten eläinlääkäripalveluiden tuloon kaupunkiin, on luontevin vaihtoehto eläinlääkärin toimipisteen (vastaanotto) perustamiseksi Kemiin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen puitteissa.

Edellä mainitun johdosta on perusteltua selvittää mahdollisuudet eläinlääkärin toimipisteen (vastaanotto) perustamiseksi myös Kemiin.

Valmistelija esittää kaupunginhallitukselle, että se saattaa aloitteen Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tietoon ja käsittelyyn sekä pyytää siltä vastausta aloitteen tekijälle ja Kemin kaupungille seuraavista asioista:

- 1) Onko jaostolla suunnitelmia ja aikataulutusta eläinlääkärin toimipisteen (vastaanotto) perustamiseksi myös Kemiin ja millä edellytyksillä ja kustannuksilla vastaanottopiste voitaisiin perustaa?
- 2) Onko jaostolla suunnitelmia ja aikataulutusta eläinten hätäpäivystysten järjestämiseen myös Kemiin ja millä edellytyksillä ja kustannuksilla se voitaisiin toteuttaa?

- 3) Vastauksessa tulisi huomioida sekä kokopäiväisen että muutamana päivänä viikossa auki olevan toimipisteen (vastaanotto) perustaminen Kemiin ja tämän kustannusvaikutus yhteistoiminta-alueelle.

Jo muutamana päivänä viikossa toimiva vastaanotto Kemissä auttaisi koirien ja kissojen omistajia merkittävästi. Yksinkertaisimmat toimenpiteet kuten rokotukset ja reseptilääkkeet saisi tällöin omasta kaupungista.

Vastausta pyydetään 31.10.2023 mennessä.

Vastaus pyydetään lähettämään Kemin kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@kemi.fi) ja siinä tulee mainita asian diaarinumero (449/00.01.03/2023).

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus saattaa aloitteen Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tietoon ja käsittelyyn sekä pyytää siltä vastausta aloitteen tekijälle ja Kemin kaupungille seuraavista asioista:

-Onko jaostolla suunnitelmia ja aikataulutusta eläinlääkärin toimipisteen (vastaanotto) perustamiseksi myös Kemiin ja millä edellytyksillä ja kustannuksilla vastaanottopiste voitaisiin perustaa?

-Onko jaostolla suunnitelmia ja aikataulutusta eläinten hätäpäivystysten järjestämiseen myös Kemiin ja millä edellytyksillä ja kustannuksilla se voitaisiin toteuttaa?

-Vastauksessa tulisi huomioida sekä kokopäiväisen että muutamana päivänä viikossa auki olevan toimipisteen (vastaanotto) perustaminen Kemiin ja tämän kustannusvaikutus yhteistoiminta-alueelle.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti saattaa aloitteen Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tietoon ja käsittelyyn sekä pyytää siltä vastausta aloitteen tekijälle ja Kemin kaupungille seuraavista asioista:

-Onko jaostolla suunnitelmia ja aikataulutusta eläinlääkärin toimipisteen (vastaanotto) perustamiseksi myös Kemiin ja millä edellytyksillä ja kustannuksilla vastaanottopiste voitaisiin perustaa?

-Onko jaostolla suunnitelmia ja aikataulutusta eläinten hätäpäivystysten järjestämiseen myös Kemiin ja millä edellytyksillä ja kustannuksilla se voitaisiin toteuttaa?

-Vastauksessa tulisi huomioida sekä kokopäiväisen että muutamana päivänä viikossa auki olevan toimipisteen (vastaanotto) perustaminen Kemiin ja tämän kustannusvaikutus yhteistoiminta-alueelle.